

Fylkesmannen i Vestfold
Miljøvern avdelingen

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Sandefjord lufthavn AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 1.7.2010 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 1 til og med side 9.

Denne tillatelsen erstatter tillatelsen av 10.9.2008, med endring av 16.12.2008. Tillatelsen gjelder fra 05.03.2011.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	<u>Sandefjord Lufthavn AS</u>
Beliggenhet/gateadresse	Torpveien 130
Postadresse	3142 Sandefjord
Kommune og fylke	Sandefjord kommune, Vestfold fylke
Org. nummer (bedrift)	971911557
NACE-kode og bransje	52.230

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
	0706.0047.01	2

Tillatelse gitt: 5.3.2011	Endringsnummer:	Sist endret: 10.9.2008
Werner Olsen... (e.f.) Fylkesmiljøvern sjef		Berit Løkken ... senioringeniør

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forhold knyttet til bruk, oppsamling og utslipp av glykolholdig avisingsvæske på særskilt avisingsplattform, bruk og utslipp av formiatholdig baneavisingsvæske og bruk av tåkefjerningsmiddel. Tillatelsen gjelder også spredning av glykol- og formiatholdig snø og vann på nærliggende grøntarealer.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 6 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 6 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 6 flg. uttrykkelig er satt grenser for, eksempelvis tilsetningsstoffer i avisingsvæskene. Så langt det er mulig skal markedets minst miljøfarlige produkter benyttes, jf. substitusjonsplikten under pkt. 7.1.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7².

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 8.4.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Bruk og håndtering av avisingskjemikalier

3.1 Flyavisingsplattform

Det tillates bruk av glykolholdig væske på avisingsplattformen på fly som av sikkerhetshensyn må avises før avgang. Flyavisingsplattformen skal være utformet slik at spill av avisingsvæske som renner av flyene under og etter påføring samles opp og føres til tette tanker. Under og rundt plattformen skal det være dreneringsystem for oppsamling av overvann og eventuelle lekkasjer og dreneringen skal kunne føres til rense- og beredskapsdammer.

Oppsamlingsgraden av forbrukt glykol skal være minimum 70 %. I tillegg til mengden oppsamlet glykol i særskilte tanker på avisingsplattformen kan mengden glykol samlet i smeltevann fra oppsamlet snø på plattformen, inngå i beregningen av oppsamlingsgrad. Det er gitt tillatelse til spredning av svakt forurenset glykolholdig snø og vann på lufthavnens nærliggende grøntarealer, jf. vilkår 4 og 6.2.

Oppsamlet glykolholdig væske skal normalt leveres til godkjent mottak til endelig sluttbehandling.

Øvrig overvann fra flyavisingsplattform skal føres til rense- og beredskapsdammer for nedbrytning av glykol, før eventuelt utslipp til bekk eller nærliggende grøntarealer på særlige vilkår jf. pkt 6.3.1. Avisingsvæske som drypper av flyene ved take-off og spres til øvrige arealer (grøntarealer) omkring flyplassen anses som diffus spredning. Direkte utslipp av flyavisingsvæske er ikke tillatt. Bruk av flyavisingskjemikalier skal ikke medføre at fastsatte grenseverdier overskrides, jf. pkt. 6.3.1.

Ved bruk av andre avisingskjemikalier enn de som i dag benyttes skal Fylkesmannen gis beskjed.

3.2 Baneavising på takse- og rullebaner

Det tillates bruk av formiatholdige baneavisingkjemikalier på rulle- og taksebane for å ivareta sikkerhetskrav om "svart bane". Som følge av brøyting og snøfresing ved baneavising vil formiatholdig snø og is tilføres nærliggende arealer. Avrenning til Rovebekken vil også skje via drenering langs rullebanen før utslipp via kum.

Oppsamling av baneavisingkjemikalier skal ivaretas gjennom beredskapsmessige tiltak, jf. vilkår 2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare, 5 Risikoreduserende tiltak og 8 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Beredskapsmessige tiltak skal senest iverksettes ved registrering av oksygenkonsentrasjon lavere enn 7 mg / l i Rovebekken. Det vises til vilkår 6.2 og 6.3.1.

Bruk av urea til baneavising tillates ikke. Bruk av avisingskjemikalier skal ikke medføre at fastsatte grenseverdier overskrides, jf. pkt. 6.3.1.

3.3 Tåkefjerning

Det tillates bruk av formiatholdig tåkefjerningskjemikalie ved spredning på sidearealer langs rullebanen.

4 Bruk av snø og vann inneholdende avisingskjemikalier

Snø og vann inneholdende mindre mengder glykol kan spres på lufthavnens nærliggende arealer i overensstemmelse med kunnskapsgrunnlaget som beskrives i Bioforsk rapport Vol. 5 Nr. 93 2010 kapittel 9 Erfaringsprosjekt spredning av glykol.

Spredning av snø og vann inneholdende glykol skal ikke medføre at fastsatte grenseverdier overskrides, jf. pkt. 6.3.1.

5 Risikoreduserende tiltak m.m.

Tanker, ledninger, bassenger og dreneringssystem for oppsamling av avisingsvæsker skal holdes varig tette og sikres mot lekkasjer. Det skal etableres rutiner for kontroll og vedlikehold av plattformer, tanker, oppsamlingsbassenger, pumper, ledningsnett og lignende som sikrer varig funksjonalitet og tetthet, jf. pkt. 2.4.

Lufthavnen skal regelmessig vurdere ulike alternativer for drifts- og rensemetoder og alternative avisingsmetoder. Det skal foretas fortløpende vurdering av best tilgjengelig teknologi for å minimere utslipp. Lufthavnen plikter gjennom instruksjer, kontroll og andre tiltak å sørge for at virksomheten innenfor flyplassområdet drives slik at ulemper og skadevirkninger til enhver tid begrenses mest mulig. Det vises også til pkt. 2.5 Internkontroll.

6 Overvåking og akseptkriterier

6.1 Generelt

Lufthavnen skal til enhver tid ha et overvåkingsprogram for bekker, grøntarealer og grunnvann som drenerer fra Sandefjord lufthavn. Overvåkingen skal ta utgangspunkt i og være egnet til å etterprøve overholdelse av grenseverdier jf. pkt. 6.

Som gjeldende overvåkingsprogram vises til Bioforsks rapport Vol. 5 Nr. 93 2010 Miljøovervåkingsprogram ved Sandefjord lufthavn Torp og krav som for øvrig følger av punkt 6 Overvåking og akseptkriterier. Endringer i overvåkingsplanen skal meldes til Fylkesmannen. Fylkesmannen kan kreve nye eller flere målinger etter behov.

I tillegg til prøvetaking skal bekkene inspiseres rutinemessig for å observere eventuelle uheldige/unormale forhold som begroing, utgraving/erosjon, utfelling av jernhydroksyd, oljefilm, lukt m.v.

Årlige fiskeundersøkelse (sjøørret) som Sandefjord lufthavn har gjennomført årlig forutsettes videreført.

Overvåking av bekkene skal i størst mulig grad samordnes med overvåking (bunndyrundersøkelser) i regi av Sandefjord kommune. Lufthavnen kan også pålegges å bidra forholdsmessig til overvåking av Rovebekken, Unnebergbekken eller Vårnesbekken.

Overvåkingsprogrammet skal iverksettes umiddelbart og inngå som en del av virksomhetens internkontroll, jf. pkt. 2.6

6.2 Overvåking og oppfølging av med formiat og spredning av svakt glykolholdig vann

Prøvetaking og overvåking med utslipp av formiat og spredning av svakt glykolholdig vann og snø skal gjennomføres i overensstemmelse med Bioforsks rapport Vol.5 Nr. 93 2010.

6.3 Måling og prøvetaking av vann

Utvalg av prøver (bekker og grunnvann) skal gi ett representativt bilde av avrenningssituasjonen på flyplassområdet. Prøvetaking og analyser skal skje etter standardiserte eller anerkjente metoder, og analysene skal utføres ved akkrediterte laboratorier for prøvene. Uttak av prøver fra bekkene kan gjøres ved automatisk vannmengdestyrte prøvetagere, eller manuelt med en frekvens som med sikkerhet vil dokumentere kortvarige episoder med avrenning av avisingskjemikalier. Prøvetakingen bør være spesielt intensiv ved flomsituasjoner i de perioder hvor forurensning er mest sannsynlig. Målinger skal utføres både i og utenfor avisingsperiodene.

Bekke- og grunnvannsprøvene skal analyseres på innhold av oksygenforbrukende organisk stoff (glykol og formiat), kjemisk oksygenforbruk (KOF_{cr}), biologisk oksygenforbruk (BOF_5), tilsetningsstoffer, hydrokarboner og eventuelle flyplassrelaterte miljøgifter.

6.3 Akseptkriterier i resipient

Konsentrasjoner som overstiger fastsatte grenseverdier tillates ikke.

6.3.1 Rovebekken

I målepunktet R (jf. Miljøovervåkingsprogrammet), nedstrøms beredskapsdammene i Rovebekken skal vannmassenes påvirkning av kjemikalier være innenfor følgene grenser:

Komponent	Grenseverdi	Inntil 10 dager av prøvene
Monopropylenglykol	6 mg/l	100 mg/l
Formiat	Utslipp av formiatholdig avløpsvann skal ikke inntreffe ved oksygenkonsentrasjoner lavere enn 7 mg O ₂ / l i Rovebekken	-

I løpet av avisingsseasonen skal det ved et representativt antall prøver, analyseres på tilsetningsstoff (etoksilat). Tilsvarende skal det analyseres på totalt oljeinnhold (THC) av utvalgte prøver, samt BTEX i noen manuelle stikkprøver. Ved mistanke om oljeforurensning skal dette straks følges opp ved prøvetaking i bekken.

6.4 Overvåking i Vårnes- og Unnebergbekken

Kontroll og overvåking av tilførsler av glykol og formiat til Vårnes og Unnebergbekken skal gjennomføres ved utløpet av overvannsystemet til Vårnes og Unnebergbekken. Prøvetaking skal skje minimum hver 14. dag i avisingsseasonen. I tillegg skal det i utvalgte prøver analyseres på tilsetningsstoff (etoksilat) og totalt oljeinnhold (THC).

6.5. Overvåking på grøntarealer / grunnvannsbrønner

Målepunkter i nedslagsfeltet skal dokumentere nedbrytningen av avisingskjemikaliene gjennom etablering av 3-5 grunnvannsbrønner i aktuelle belastede arealer

7 Kjemikalier og råstoffer

7.1 Generelt

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at de kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent iht. Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert iht EN 45000, kan benyttes til uttesting.

Lufthavnen plikter å etablere et system i sin internkontroll, jf. punkt 2.5 i tillatelsen, for løpende vurdering av fare for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes.

Kjemikalier og råstoffer som ved sine egenskaper og sin anvendelse ved virksomheten kan medføre skade på helse og miljø, skal så langt som mulig søkes erstattet med alternativer som medfører mindre risiko for slike skader, jf. Produktkontrollloven pkt. 3a, substitusjonsplikten. Sandefjord lufthavn skal benytte de mest miljøvennlige avisingskjemikalier som finnes på markedet. Det er forutsatt at disse ikke innebærer risiko for redusert flysikkerhet.

7.2 Tilsetningsstoffer i avisingskjemikalier

Det tillates ikke benyttet flyavisingskjemikalier som er tilsatt komponenter som kan medføre toksiske, bioakkumulerbare og lite nedbrytbare effekter i en vannresipient. Av komponentgrupper som ikke tillates er triasoler og fenoler.

Før et avisingskjemikalie tas i bruk skal Sandefjord lufthavn innføre prosedyrer som påser at:

- det foreligger fullstendige opplysninger over samtlige stoffer som inngår i produktet er oppgitt med Cas-nr.
- det er gjennomført toksilogisk risikovurdering (PBT-vurdering) av alle enkeltkomponentene og produktet i sin helhet. Risikovurderingen skal utføres av ekstern og kompetent uavhengig instans
- rapport er sendt Fylkesmannen med opplysninger om samtlige stoffer og konklusjoner fra en kvalifisert PBT-vurdering. Opplysningene vil behandles konfidensielt og være unntatt offentlighet hvis det er nødvendig.

Dersom risikovurderinger er gjennomført av importør/leverandør i forbindelse med krav fra annen flyplass hvor denne benyttes, skal risikovurderingsrapporten likevel oversendes Fylkesmannen for informasjon.

Dersom avisingsvæsken er godkjent benyttet av Avinors kvalitetssikringssystem, kan den også benyttes ved Sandefjord lufthavn. Avinors kvalitetssikringssystem blir revidert av Klima og forurensningsdirektoratet.

8 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3 Etablering av beredskap

Lufthavnen skal, på bakgrunn av miljørisikoen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan som skal holdes oppdatert og være tilgjengelig for Fylkesmannen på forespørsel. Årlige øvelser skal inngå i planen. Eventuelt beredskapssamarbeid med eksterne parter skal avtales på forhånd. Slike avtaler skal inngå i beredskapsplanen.

Dersom miljørisiko eller andre forhold av betydning for beredskapen endres, skal beredskapen tilpasses den nye situasjonen. Slike endringer skal meldes Fylkesmannen.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen når det oppstår unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

9. Energi

9.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan gi en mest mulig effektiv energibruk. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

9.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.2.

10 Avfall

10.1 Generelle krav

Lufthavnen skal i størst mulig grad forebygge og begrense dannelsen av avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig. Alt avfall må leveres til gjenvinning eller slutt disponeres på anlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Sedimentert slam fra rense- og beredskapsbassenger skal analyseres for relevante miljøfarlige stoffer før fjerning. Slammet skal leveres godkjent mottak i henhold til den forurensningsgrad og kategori massene tilhører.

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med Kapittel 11 i forskrift om gjenvinning og

behandling av avfall (avfallsforskriften) av 1.6. 2004.

11 Sanitæravløpsvann

Bedriften plikter å følge de krav Fylkesmannen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

12 Oljeholdig avløpsvann fra verksteder og lignende

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder og lignende skal renses tilfredsstillende, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og forskrift om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler av 1. november 1983.

13 Rapportering

Det skal føres journal for bruk, oppsamling / bortkjøring og avrenning av avisingskjemikalier basert på målinger, analyser og beregninger.

Årlig egenrapportering skal følge kalenderåret (vanligvis 1.mars) og skje elektronisk til Fylkesmannen via internettportalen AltInn. Følgende skal rapporteres:

- Forbruk av glykol (m³) pr måned og år
- Forbruk av formiat (tonn) per måned og år
- Håndterte vannmengder
- Oppsamlingsgrad av glykolholdige kjemikalier til særskilte oppsamlingstanker ved avisingsplattform
- Oppsamlingsgrad av glykolholdige kjemikalier i rense- og beredskapsdammer
- Beregnet mengde diffus spredning av både bane - og flyavisingskjemikalier
- Konsentrasjoner og gjennomsnittsverdier for parametre med akseptgrenser i grunnvann og bekkevann
- Kortfattet sammenstilling av grunnvannskvalitet og bekkevannet i Rovebekken, Vårnesbekken og Unnebergbekken
- Flystasjonens totale avfallshåndtering
- Energiforbruk, fordelt på elektrisitet og fyringsolje

I tillegg skal resultatene fra overvåkingen samles, bearbeides og vurderes opp mot gjeldende grenseverdier i en årlig rapport til Fylkesmannen. Overvåkingsresultatene skal vurderes opp mot fiskeundersøkelsene og de biologiske undersøkelsene. Rapporten skal sendes Fylkesmannen innen 1.juli hvert år.

14 Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

15 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at kjemikalier, kjemikalierester, ubrukelige kjemikalier og avfall m.v. tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.